

РЕШЕНИЕ

№ 2297

гр. София, 09.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 166 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА АЛ. АЛЕКСИЕВА**

при участието на секретаря **ВЕРА С. ДИМИТРОВА**
като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА АЛ. АЛЕКСИЕВА** Гражданско дело № 20211110139570 по описа за 2021 година

Предявени са от ищеца /фирма/ срещу ответника М. В. М. осъдителни иски с правно основание чл. 236, ал. 2 ЗЗД за заплащане на следните суми: сумата от 3920,53 лева с ДДС (3267,11 лева без ДДС), представляваща обезщетение за ползване, продължило след прекратяване на договора за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. на 500 бр. дървени Н-греди /дока/ за периода от 16.03.2021 г. до 18.05.2021 г., 66,24 лева с ДДС (55,20 лева без ДДС), представляваща обезщетение за ползване за периода от 14.04.2021 г. до 22.04.2021 г. на 20 бр. стабилизатори, продължило след прекратяване на Договор за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г., както и иски на основание чл. 233, ал. 1, изр. второ ЗЗД за сумата от 3307,80 лева с ДДС (2756,60 лева без ДДС) – обезщетение за причинени вреди – равностойността на част от отдадените под наем движими вещи – 1 бр. липсващ стабилизатор и 60 бр. бракувани и невърнати греди, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 06.07.2021г. до окончателно погасяване на задълженията.

Ищецът /фирма/ твърди, че между ищецът и ответника като солидарен длъжник и поръчител на управляваното от него дружество било налице облигационно отношение въз основата на Договор за наем за строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. за срок от 30 дни. Сочи, че по силата на сключения договор и анекс № 1 към него от 25.01.2021 г. предал на наемателя с протокол от 15.01.2021 г. 400 бр. дървени Н-греди /дока/, а с протокол от 25.01.2021 г. предал 100 бр. дървени Н-греди /дока/ и 20 бр. стабилизатори специален Ст.к.р. Сочи, че след изтичане на срока на договора, същият е продължен със съгласието на страните. Поддържа, че договорът за наем е прекратен от наемодателя поради липса на направени плащания с писмо от 15.03.2021 г., с което поканил наемателя да заплати дължимите наемни вноски. Поддържа, че е налице виновно неизпълнение на поетите по договора задължения от страна на ответника за заплащане на наемната цена за описаните периоди съответно за греди и стабилизатори, както и че са причинени вреди в размер на стойността на липсващите и повредени

вещи. Моли съда да уважи предявените искове. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът М. В. М. подава отговор на исковата молба в срока по чл. 131 ГПК чрез назначения особен представител. Оспорва да се дължи наем за периода след прекратяване на договора. Счита, че Анексът не е подписан от ответника като солидарен длъжник и поръчител, поради което претенцията за 20 бр. стабилизатори е изцяло неоснователна. Моли съда да отхвърли предявените искове.

Съдът, след като обсъди по реда на чл. 236, ал. 2 ГПК събраните по делото доказателства и становища на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съвкупността от факти, които образуват основанието на иска, са в случая тези, изложени в исковата молба и в уточнението ѝ в молба от 28.07.2021 г. и уточнение на исковата молба в съдебно заседание от 14.11.2023 г. Съгласно чл. 146, ал. 1, т. 2 ГПК съдът е длъжен служебно да посочи в доклада вярната правна квалификация на правата, претендирани от ищеца, който от своя страна е длъжен да посочи само обстоятелствата, които образуват основанието на иска (фактическият състав, от който произтича правото, по повод на което е възникнал спорът) и искането си към съда, без да посочва правната квалификация на правата (чл. 127, ал. 1, т. 4 и 5 ГПК), а дори и да даде такава тя не обвързва съда. В разглеждания случай, макар ищецът да претендира сумата от 3920,53 лева като наемна цена, в исковата молба и в последващите уточнения излага твърдения, че договорът за наем е прекратено считано от 15.03.2021 г. и ответникът е продължил ползването на вещите, без да заплати наемна цена, т.е. претендира обезщетение в размер на наемната цена. Ето защо с определение от 14.11.2023 г., съдът е квалифицирал предявените от ищеца искове за сумата в общ размер на 3986,72 лева по чл. 236, ал. 2 ЗЗД и е разпределил съответно тежестта на доказване.

С определение от 28.02.2023 г. е разпределена и тежестта по исковете на основание чл. 233, ал. 1, изр. второ ЗЗД за сумата от 3307,80 лева с ДДС (2756,60 лева без ДДС) – обезщетение за причинени вреди – равностойността на част от отдадените под наем движими вещи – 1 бр. липсващ стабилизатор и 60 бр. бракувани и невърнати греди, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 06.07.2021г. до окончателно погасяване на задълженията

За основателността на предявените искове, в тежест на ищеца е указано / с определение от 28.02.2023 г., изменен с определение от 14.11.2023 г. / да докаже по делото при условията на пълно и главно доказване следните обстоятелства: наличието на сключен през исковия период с ответника като солидарен длъжник/поръчител валиден договор за наем на строително оборудване и анекс към него, предоставяне на наетите вещи за ползване, размера на уговорената наемна цена, както и размера на причинените вреди – стойността на повреденото и бракувано оборудване, а по иска за обезщетение за ползване, продължило след прекратяване на договора: прекратяване на действието на наемното правоотношение и продължило ползване въпреки противопоставяне на наемодателя. В тежест на ответника при установяване на горните факти е указано да докаже, че е погасил задълженията си.

Между страните не е спорно, че съгласно договор за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. /фирма/ в качеството му на наемодател е отдал под наем на /фирма/ в качеството му на наемател за временно и възмездно ползване 500 броя дървени Н- греди / доки/ за срок от 30 дни /чл. 9/ и наемна цена 2106 лева. Съгласно чл. 38 от договора, М. М. се е задължил да отговаря спрямо наемодателя /фирма/ за изпълнение на задълженията на главния длъжник /фирма/. Съгласно чл. 10 от договора, ако след изтичане на уговорения срок в чл. 9, ползването на гредите продължи със знанието и без противопоставянето на наемодателя, договорът се счита продължен

като договор за наем за неопределен срок. С анекс от 25.01.2021 г., сключен между /фирма/ и /фирма/, страните са уговорили да бъде отдаден под наем допълнителен инвентар, а именно 20 броя стабилизатор специален Ст.р.К при наемна цена 220,80 лева.

Видно от приемо-предавателни протоколи от 15.01.2021 г. и от 25.01.2021 г. на наемателя са предадени гредите и стабилизаторите, предмет на договора за наем и анекса към него.

Между страните не е спорно, че първата наемна цена е платена, както и че е платен депозит в размер на една наемна цена по чл. 5 от договора.

Страните са се съгласили с Приложение № 2 към договора и анекса от 25.01.2021 г., че цените на изгубени елементи или брак са, както следва: Дървена Н-гредя – 13,60 лева/л.м., а стабилизатор – 110,40 лева /брой.

Следователно по делото се установява, че между /фирма/ и /фирма/ е възникнало валидно облигационно отношение по отдаване под наем на 500 греди и 20 броя стабилизатори.

Между страните не е спорно също така, че договорът за наем е прекратен, считано от 16.03.2021 г. , а и това обстоятелство се установява от събраните по делото доказателства: уведомително писмо от наемодателя до наемателя за прекратяване на договора, както и от наличието на обективната предпоставка по чл. 44 от договора за наем за прекратяването му: неплащане на две наемни цени – съответно на датите на падеж - 13.02.2021 г. и 15.03.2021 г. Единствената платена наемна цена е първата на 15.01.2021 г. С отговора на исковата молба, ответникът не оспорва факта на прекратяване на договора за наем ,считано от 16.03.2021 г., а излага доводи за неоснователност на искова претенция за заплащане на наемна цена, доколкото договорът е прекратен.

По делото се установява, че ползването на наетите вещи е продължило и след 16.03.2021 г., видно от приемо-предавателните протоколи с посочена предаваща страна /фирма/ с неоспорена и неопровергана формална доказателствена сила по чл. 180, ал. 1 ГПК. Съгласно приемо-предавателен протокол от 07.05.2021 г. се установява, че на 22.04.2021 г. са върнати 22 броя дървени-Н гредите, 16 броя стабилизатори и 3 броя разкомплектовани стабилизатори, а на 07.05.2021 г. да върнати 84 броя дървени Н-греди и 14 дървени Н гредит брак. На 12.05.2021 г. са върнати още 135 дървени гредит и 16 дървени греди – брак.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира, че искът по чл. 236, ал. 2 ЗЗД по отношение на М. М. е неоснователен. За да стигне до този извод, съдът на първо място съобрази, че договорът за наем не представлява търговска сделка, като отговорността на наемателите към наемодателя за плащане на наемната цена е солидарна, само ако е уговорена изрично. Това следва от разпоредбата на чл. 121 ЗЗД, установяваща пасивната солидарност като изключение при гражданскоправните сделки. В разглеждания случай, договорът за наем на гредите не е сключен от М. М. като наемател, а като поръчител, доколкото съгласно чл. 38 от договора, същият се е задължил да отговаря за последиците от неизпълнение на задълженията на главния длъжник /фирма/, следователно от тълкуването на разпоредбите на договора, се налага извода, че М. М. е поръчител по смисъла на ЗЗД и отговаря солидарно за неизпълнените задължения на наемателя /фирма/ по договора. Поръчителството разкрива белезите на акцесорен, обезпечителен, комутативен, безвъзмезден и формален договор, с който поръчителят се задължава към кредитора на едно трето лице /главен длъжник/ да отговаря с цялото си имущество за изпълнението на чуждото /главно/ задължение. Един договор за поръчителство обезпечава изпълнението на едно главно задължение. Отговорността на поръчителя е солидарна с тази на главния

длъжник. Поръчителството се прекратява, както при погасяване /прекратяване/ на главния дълг, така и с настъпване на останалите общи или специални основания за прекратяване отговорността на поръчителя, например чл. 147, ал. 1 ЗЗД. / така в мотивната част на ТР № */2019 г. на ОСГТК на ВКС/. В разглеждания случай, договорът за наем е прекратен, считано от 16.03.2021 г., следователно с прекратяването на главния дълг, поръчителството се прекратява. Липсват данни, ползването на вещите да е продължило от М. М., напротив, приемо-предавателните протоколи за връщане на вещите за предаваща страна е посочен /фирма/. Следователно, М. М. не отговоря като физическо лице за неплатените задължения за ползване на вещите, продължило след прекратяване на договора за наем.

Тук е мястото да се подчертае, че физическото лице изобщо не се е задължило да отговаря солидарно за задълженията на /фирма/ по анекса към договора за наем на 20 бр. стабилизатори, което е самостоятелно основание за неоснователност на исковата претенция в тази част.

Между страните не е спорно, а и това се установява от приемо-предавателните протоколи, които не са оспорени от ответника, че 46 греди са брак и 14 греди не са върнати на обща стойност 2652 лева без ДДС. Физическото лице се е задължило да отговаря солидарно с главния длъжник за последиците от неизпълнение на договорните му задължения, едно от които е връщане на вещта в състоянието в което е получена. Ето защо следва извода, че същият отговаря солидарно / по силата на изрична уговорка на чл. 38 от договора/ за равностойността на невърнатите и бракувани греди на цена, договорена с Приложение № 2 за линеен метър за сумата в общ размер на 3182,40 лева с ДДС, поради което в тази част искът се явява основателен.

В тежест на ответника е било да докаже изпълнение на задължението си за плащане на процесните задължения, каквото обаче не се установява по делото. Липсват доказателства за плащане от /фирма/.

Претенцията за равностойността на невърнатия 1 бр. стабилизатор е неоснователна, доколкото, както вече беше посочено по-горе, М. М. не е страна по анекса, с който е договорено допълнително наемане на оборудване на 20 бр. стабилизатори, а солидарността възниква при гражданскоправните сделки по изрична уговорка. Ето защо искът в тази част подлежи на отхвърляне.

По разноските:

Ищецът е направил искане за присъждане на разноски. По делото е доказано 291,78 лв. – държавна такса и 850 лева – депозит за особен представител. С оглед изхода на спора в полза на ищеца се дължат разноски за държавна такса в размер на 127,28 лева и за особен представител 370,79 лева.

Ето защо, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. В. М., ЕГН ***** да заплати на /фирма/, ЕИК ***** на основание чл. 233, ал. 1, изр. второ ЗЗД сумата от **3182,40 лева с вкл. ДДС** (три хиляди сто осемдесет и два лева и 40 стотинки) – обезщетение за причинени вреди – равностойността на част от отдадените под наем с договор за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. движими вещи – 60 бр. бракувани и невърнати дървени Н - греди, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 06.07.2021 г. до окончателно погасяване на задълженията, **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска по чл. 236, ал. 2 ЗЗД за заплащане на следните суми: 3920,53 лева с ДДС (3267,11 лева без ДДС),

представляваща обезщетение за ползване, продължило след прекратяване на договора за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. на 500 бр. дървени Н-греди /дока/ за периода от 16.03.2021 г. до 18.05.2021 г., както и 66,24 лева с ДДС (55,20 лева без ДДС), представляваща обезщетение за ползване на 20 бр. стабилизатори, продължило след прекратяване на Договор за наем на строителен инвентар № ***/05.01.2021 г. за периода от 14.04.2021 г. до 22.04.2021 г., както и иска по чл. 233, ал. 1, изр. второ ЗЗД за сумата над 3182,40 лева с вкл. ДДС до пълния предявен размер от 3307,80 лева – обезщетение за причинени вреди, представляваща равностойността на невърнат 1 брой стабилизатор.

ОСЪЖДА М. В. М., ЕГН ***** да заплати на /фирма/, ЕИК ***** сумата в размер на 498,07 лева – разноски за исковото производство пред СРС.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____